

Revisionsbetænkning

over

Beretninger om revisionen af

Københavns Kommunes regnskab for 2013

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
1. Proces for behandling af revisionsberetning og revisionsbetænkning	3
2. Revisionsudvalgets indstilling til betænkning over beretninger om revisionen af årsregnskabet	5
3. Revisionsudvalgets forbedringsforslag på baggrund af revisionen af 2013-regnskabet.....	6
4. Opfølgning af revisionsbetænkninger for tidligere år	12
5. Behandling af revisionsberetningerne for 2013	23
5.1. Revisors konklusion om revisionen af 2013-regnskabet	23
5.2. Væsentlige forhold i revisionsberetningerne for 2013.....	25
5.2.1. Københavns Kommunes registreringsprocesser.....	25
5.2.2. Københavns Kommunes årsregnskab.....	34
5.2.3. Bevillingsmæssige forhold	34

Bilag:

1. Nye revisionsbemærkninger og udvalgenes besluttede foranstaltninger
2. Revisionsberetning for 2013 vedrørende årsregnskabet
3. Revisionsberetning for 2013 vedrørende sociale og beskæftigelsesrettede udgifter, der er omfattet af statsrefusion
4. Revisionsberetning for 2013 vedrørende kommunens administration af byfornyelsesområdet

1. Proces for behandling af revisionsberetning og revisionsbetænkning

Kommunens eksterne revisor afgav den 11. juni 2014 til Borgerrepræsentationen følgende beretninger om revisionen af Københavns Kommunes regnskab for 2013:

- Revisionsberetning for 2013 vedrørende årsregnskabet
- Revisionsberetning for 2013 vedrørende sociale og beskæftigelsesrettede udgifter, der er omfattet af statsrefusion
- Revisionsberetning for 2013 vedrørende kommunens administration af byfornyelsesområdet

Økonomiudvalget har til opgave at foranledige, at der sker en besvarelse af revisionsbemærkninger til årsregnskabet – både for så vidt angår bemærkninger til forvaltningen under Økonomiudvalget og under de stående udvalg.

Økonomiudvalget besluttede på sit møde den 26. august 2014 at oversende Økonomiudvalgets og de stående udvalgs besvarelser af de afgivne bemærkninger til Revisionsudvalget.

Økonomiudvalget skal afgive en revisionsbetænkning med indstilling om regnskabet til Borgerrepræsentationen.

Revisionsudvalget – nedsat i henhold til styrelseslovens § 17, stk. 4, – har til opgave at foretage det forberedende arbejde i forhold til Økonomiudvalgets behandling af revisionsberetningerne.

Revisionsberetningerne er behandlet efter retningslinjerne i Københavns Kommunes revisionsregulativ af 21. februar 2008 med senere ændringer.

Revisionsudvalget afgiver et udkast til revisionsbetænkning over beretningen om revisionen af årsregnskabet henholdsvis delberetningerne til Økonomiudvalget.

Revisionsbetænkningen skal indeholde de bemærkninger, som behandlingen af årsregnskabet, beretningen om revisionen af årsregnskabet henholdsvis delberetningerne og Økonomiudvalgets og udvalgenes bemærkninger måtte give anledning til.

I betænkningen fremdrages endvidere sådanne forhold, som efter Revisionsudvalgets skøn kan være af betydning for Borgerrepræsentationen ved bedømmelsen af regnskabet og de dispositioner, der er omfattet af regnskabsafleggelsen henholdsvis delberetningerne.

Revisionsudvalget har behandlet den eksterne revisors beretninger. Behandlingen har tillige omfattet de kommentarer, som Økonomiudvalget og de stående udvalg har knyttet til beretningerne.

Borgerrepræsentationen træffer på et møde afgørelse med hensyn til de fremkomne bemærkninger.

Årsregnskabet, revisionsbetænkningen og de afgørelser, som Borgerrepræsentationen har truffet i forbindelse hermed skal indsendes til Statsforvaltningen Hovedstaden inden en frist, der er fastsat af økonomi- og indenrigsministeren.

2. Revisionsudvalgets indstilling til betænkning over beretninger om revisionen af årsregnskabet

Revisionsudvalget indstiller, at Økonomiudvalget tillige med indstillingen til Borgerrepræsentationen om decision af årsregnskabet for 2013 afgiver nærværende betænkning dateret den 16. september 2014 til Borgerrepræsentationen med følgende indstilling:

Borgerrepræsentationen tager revisionsbetænkningen over beretninger om revisionen af Københavns Kommunes regnskab 2013 til efterretning med de i indstillingen anførte kommentarer fra Økonomiforvaltningen, og godkender udvalgenes besluttede foranstaltninger som følge af revisionens bemærkninger, jf. revisionsbetænkningens bilag 1.

Revisionsudvalget, den 16. september 2014

Lars Weiss

(Formand)

Rikke Lauritzen

(Næstformand)

Mette-Katrine Ejby Buch

Michael Gatten

Tue Hækkerup

Klaus Mygind

Henrik Nord

3. Revisionsudvalgets forbedringsforslag på baggrund af revisionen af 2013-regnskabet

Følgende fremgår af § 26 i revisionsregulativet for Københavns Kommune:

”Revisionsbetænkningen skal indeholde de bemærkninger, som behandlingen af årsregnskabet, beretningen om revisionen af årsregnskabet henholdsvis delberetningerne og Økonomiudvalgets og udvalgenes bemærkninger måtte give anledning til”.

”I betænkningen fremdrages endvidere sådanne forhold, som efter Revisionsudvalgets skøn kan være af betydning for Borgerrepræsentationen ved bedømmelsen af regnskabet og de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflægningen henholdsvis delberetningen”.

Revisionsudvalget har valgt at fremsætte følgende bemærkninger og anbefalinger på grundlag af de fremdragne væsentlige forhold i revisionsberetningerne om regnskabet for 2013 samt Intern Revisions rapportering mv.

Afgivne revisionsbemærkninger i revisionsberetningen

Revisionsudvalget har noteret sig, at den eksterne revisor for 2013 har afgivet fire nye revisionsbemærkninger. To bemærkninger vedrører det finansielle område, og bemærkningerne er identificeret på grundlag af revision udført af Intern Revision. De øvrige to bemærkninger vedrører det sociale område, der er omfattet af statsrefusion, og bemærkningerne er identificeret på grundlag af revision, udført af kommunens eksterne revisor.

Bemærkningerne omhandler:

- ØKF – Udbetalinger til medarbejdere uden om lønsystemet
- ØKF – Interne kontroller i relation til bogføring og betalingsformidling
- SOF – Ledelsestilsyn og interne kontroller
- SOF – Manglende kvalitetssikring af refusionsopgørelser

Fra tidligere år er overført 4 revisionsbemærkninger:

- ØKF – Bevillingssystemet til finansposter (2012)
- ØKF – Periodiseringsfejl af lønrefusion (2010)
- ØKF – Mangelfuld lønadministration (2011)
- SOF – Interne kontroller (medicinudgifter) (2010)

Overførte revisionsbemærkninger omfatter forhold, der har givet anledning til revisionsbemærkninger i tidligere år, som fortsat ikke er afhjulpet.

Revisionsudvalget har noteret sig, at 2 af de overførte revisionsbemærkninger, der vedr. Økonomiforvaltningen (Koncernservice), alene har været forelagt Økonomiudvalget på ”aflæggerbordet” og har således ikke været behandlet i et punkt på udvalgets dagsorden. Det er aftalt med Økonomiforvaltningen, at forholdet iagttages fremover. Endvidere er Revisionsudvalget ikke, som foreskrevet i Revisionsregulativet, blevet forsynet med udvalgenes besvarelser af de overførte revisionsbemærkninger.

Revisionsudvalget skal præcisere, at revisionsbemærkninger bør underkastes en ensartet behandling uden hensyntagen til, om der er tale om nye eller overførte bemærkninger.

Revisionsudvalget har endvidere noteret sig, at antallet af nye bemærkninger i revisors beretning er beskedent, hvilket er positivt set i forhold til kommunens økonomiske størrelse og organisation.

Ifølge revisionsberetningen har revisor – på baggrund af en forespørgsel fra Socialforvaltningen – vurderet, at kommunen havde adgang til at hjemtage moms af løn til private plejefamilier, og at der var mulighed for at foretage regulering 5 år tilbage. Revisor har på grund af revision af en opgørelse for perioden 2008-2012 konstateret, at kommunen kunne anmelde i alt 37,1 mio. kr., heraf 7,5 mio. kr. for 2008, som er korrigeret i momsrefusionsopgørelsen for 2013, mens regulering for den resterende periode vil blive opgjort og anmeldt i opgørelsen for 2014.

Revisionsudvalget har noteret sig, at Økonomi- og Indenrigsministeriet i et brev af 27. juni 2014 har meddelt alle kommuner, at der for 2008 ingen adgang er til momsafløftning, medens der for 2009-2013 alene kan afløftes moms for en del af vederlaget.

Ministeriet har dog i forlængelse heraf modtaget spørgsmål fra revisorer og kommuner og vil derfor vurdere sagen på ny. Der er således en risiko for, at den opgjorte refusionsgevinst skal reguleres tilbage.

Kommunens økonomiske styring og forvaltning af offentlige midler

Rapporteringen om den udførte forvaltningsrevision har bl.a. omfattet følgende emner:

- Forvaltningernes beregninger og rapportering af produktivitet (Alle forvaltninger)
- Analyse af økonomistyringen på de almene folkeskoler (Børne- og Ungdomsforvaltningen)

- Fejludbetalinger af sociale ydelser (Økonomiforvaltningen, Børne- og Ungdomsforvaltningen, Socialforvaltningen samt Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen)

Ad Økonomistyring

I revisionsberetningen er omtalt Intern Revisions undersøgelse af forvaltningernes beregninger og rapportering af produktivitet. Konklusionen for samtlige forvaltninger er, at der er et potentiale med hensyn til at systematisere og styrke arbejdet med beregninger af produktivitet, der kan understøtte, at forvaltningernes aktiviteter varetages på en produktiv måde. Endvidere er det observeret, at forvaltningerne generelt ikke har formuleret en egentlig målsætning for udarbejdelse og anvendelse af produktivetsberegninger. Intern Revision har i forbindelse med undersøgelsen anført, at der ud over målinger af produktivitet tillige bør være fokus på måling af effekt.

Intern Revision har endvidere gennemført en analyse og vurdering af økonomistyringen på det almene folkeskoleområde. Denne analyse er ikke omtalt i revisionsberetningen. Intern Revision har vurderet, at den nuværende økonomistyring og ledelsesrapportering for folkeskoleområdet ikke giver indsigt i dels hvorvidt aktiviteter gennemføres med forventet kvalitet og serviceniveau, og dels om aktiviteter løses bedst muligt til lavest mulige omkostninger. Børne- og Ungdomsforvaltningen har ikke kunnet tilslutte sig denne risikovurdering, idet forvaltningen mener, at økonomistyringen er god. Forvaltningen erkender imidlertid, at der er forbedringspotentiale i forhold til økonomistyring og ledelsesrapportering og vil inddrage de rejste kritikpunkter i det løbende arbejde med at forbedre disse områder.

Kommunernes økonomistyring og herunder produktivitet er genstand for stor bevågenhed og vurderinger. Regeringen og KL har med aftalen om kommunernes økonomi for 2014 opstillet et målbillede for god økonomistyring i kommunerne. Produktivitetskommissionen har anbefalet, at kommunerne indretter den økonomiske styring, så den fremmer langsigtet planlægning og effektiv udnyttelse af udgiftsrammen.

Revisionsudvalget skal anføre, at den centrale ledelse i de enkelte forvaltninger, på baggrund af indsigt i økonomiske nøgletal, herunder produktivitet for de enkelte fagområder, dels bør kunne foretage økonomisk planlægning og disponering inden for de fastlagte rammer, og dels bør kunne sikre et veldokumenteret grundlag for politiske beslutningsoplæg, eksempelvis omdisponering. Ledere på det decentrale plan forventes at træffe beslutninger i forbindelse med løsning af de daglige kerneopgaver med udgangspunkt i tildelte be-

føjelser og nu også tillidsdagsordenen med henblik på at sikre en god økonomistyring.

Det er Revisionsudvalgets opfattelse, at god økonomistyring, ud over at sikre bevillingsoverholdelse som generelt vurderes at fungere hensigtsmæssigt i kommunen, skal understøtte viden om udviklingen i udgifter og indtægter og hvad pengene anvendes til. Økonomistyring bør tillige synliggøre, hvorvidt den økonomiske indsats og eventuelle omkostningsreduktioner i tilstrækkelig grad sikrer, at fastlagte mål realiseres, herunder overholdelse af budgetter samt optimal produktivitet og effektivitet.

Revisionsudvalget anbefaler, at forvaltningerne allerede på nuværende tidspunkt iværksætter processer med henblik på at kunne tilrettelægge økonomistyringen i overensstemmelse med det målbillede, der er udarbejdet i regi af projektet for et nyt økonomisystem.

Ad Fejludbetalinger af sociale ydelser

Intern Revision har foretaget en kortlægning og analyse af risikoen for fejludbetalinger af sociale ydelser. Analysen er ikke omtalt i revisionsberetningen. Analysen har fokus på, om de forretningsgange, der er tilrettelagt som grundlag for at udføre dels forebyggende kontroller (tildeling) og dels opdagende kontroller (opfølgning), er tilstrækkelige til effektivt at undgå og begrænse fejludbetalinger. Endvidere er fokus på, om de nødvendige informationer til at kunne gennemføre opfølgning/kontrol er tilgængelige og valide.

Intern Revision har vurderet, at der er etableret tilstrækkelige forebyggende og opdagende kontroller i forbindelse med sagsbehandlingen samt tilhørende forretningsgange. Vurderingen er derfor, at der således kun i mindre grad er sandsynlighed for, at der kan forekomme fejludbetalinger, grundet borgerens tilsigtede eller utilsigtede handlinger eller grundet sagsbehandlingsprocesser.

Det er dog vurderingen, at visse interne forhold kan udgøre en risiko og øge sandsynligheden for fejludbetalinger kan forekomme. Primært henføres denne risiko til usikkerhed i kontrolinformationer, et meget stort antal sager og et stort antal adviser, der oplyser om ændringer i borgerens forhold.

Revisionsudvalget har noteret sig Intern Revisions vurderinger og forventer, at et fortsat fokus og iværksættelse af tiltag vil medvirke til at reducere eller undgå fejludbetalinger af sociale ydelser.

Afsluttende kommentarer

Revisionsudvalget ønsker at henlede opmærksomheden på følgende forhold i tilknytning til kommunens økonomiske styring og forvaltning af offentlige midler.

Kommunens administrative processer

Samlingen af administrative opgaver fra forvaltningerne til Koncernservice er afsluttet. Denne overdragelse af opgaver ændrer dog ikke forvaltningernes ansvar for den umiddelbare forvaltning.

Uanset opgaver udføres uden for en forvaltning (i dette tilfælde Koncernservice), vil ansvaret for opgavevaretagelsen overfor Borgerrepræsentationen, herunder ansvaret for den umiddelbare forvaltning og det administrative ledelsesansvar, fortsat være forankret hos det pågældende udvalg og ressortborgmesteren / forvaltningen. Således vil forvaltningerne fortsat kunne drages til ansvar for eventuelle mangler i opgavevaretagelse og har alene en mulighed for at blive helt eller delvist frigjort for konsekvenser heraf, såfremt de har opfyldt indgåede aftaler og har reageret på evt. problemstillinger i relation til opgavevaretagelsen.

Det er derfor væsentligt, at den uddelegerede opgavevaretagelse er tilrettelagt optimalt og udføres med den aftalte kvalitet, men også afvejes i forhold til procesmæssige risici og omkostninger. Synlighed og kvalitet i processer og kontroller, vil øge sikkerheden for, at såvel de ansvarlige forvaltninger som Koncernservice opnår en optimal opgaveløsning med færrest mulige omkostninger.

Projektet for etablering af fælles obligatoriske forretningsgange på de væsentligste administrative områder i kommunen, herunder på indkøbs- og lønområdet vil medvirke til sikring af ovennævnte og til at modne organisationen til implementeringen af et nyt økonomisystem.

Revisionsudvalget har noteret sig, at processen for beslutninger om og tilvejebringelsen af disse fælles obligatoriske forretningsgange, herunder vurdering af kontrolmæssige risici, har været kompleks og langstrakt og langt fra er afsluttet.

Revisionsudvalget anbefaler, at der er en øget bevågenhed af, at de udarbejdede forretningsgange er tilstrækkeligt robuste og har en kvalitet, der sikrer optimale processer og kontroller, således at Koncernservices' opgavevaretagelse løfter forvaltningernes umiddelbare forvaltningsansvar.

Revisionsudvalget anbefaler endvidere, at det sikres, at ledelsesmæssige beslutninger om fastlæggelse af processer og kontroller er baseret på fyldestgørende vurderinger af risici og konsekvenser.

Projekt nyt økonomisystem

Københavns Kommune har arbejdet med projektet om anskaffelse af et nyt økonomisystem med forventet implementering i perioden 2015 til 2018. Projektet er organiseret i en større programorganisation med en styregruppe som øverste ansvarlig for projektet. Styregruppen består af repræsentanter fra alle forvaltningsdirektioner og chefen for Intern Revision som observatør/konsulent.

De indledende faser af projektet er forløbet som forventet, og projektet overholder i sin helhed mål og økonomi. Projektet er for nærværende i udbudsfasen. Det vurderes, at denne fase anses for kritisk, idet det er her, kommunen endeligt skal fastlægge de funktionelle og juridiske betingelser for projektet. Disse forhold skal således fremgå af udbudsmaterialet og vil være bestemmende for projektets pris, forløb, kvalitet og dermed projektets samlede succes.

Revisionsudvalget noterer sig, at projektet, der involverer betydelige ressourcer i kommunen, udgør dels en væsentlig selvstændig økonomisk risiko og dels en imagemæssig risiko for kommunen.

Revisionsudvalget anbefaler derfor, at projektet, frem til dette er afsluttet, løbende auditeres og risikovurderes uden for programledelsen i forhold til overholdelse af tidsplan og økonomi med henblik på at øge muligheden for at identificere eventuelle risici, som ledelsen skal håndtere, og herunder sikre den ledelsesmæssige og politiske bevågenhed.

4. Opfølgning af revisionsbetænkninger for tidligere år

Revisionsudvalget har i revisionsbetænkninger for tidligere år fremsat en række bemærkninger og anbefalinger på grundlag af de fremdragne væsentlige forhold i revisionsberetningerne mv.

Revisionsudvalgets formand har anmodet Overborgmesteren om i egenskab af formand for Økonomiudvalget at foranledige udarbejdet en redegørelse med en opfølgning på fremdriften af kommunens tiltag for de igangsatte forbedringsaktiviteter på baggrund af henholdsvis revisionsbetænkningen for 2012 og revisionsbetænkninger for tidligere år.

Nedenfor er gengivet Økonomiforvaltningens redegørelse om status for fremdriften af de igangsatte tiltag.

Det er Revisionsudvalgets vurdering, at der har været etableret et konstruktivt samarbejde mellem revisionen (intern og ekstern revision) og Økonomiforvaltningen i forbindelse med udførelsen af revisionen samt rapporteringen og opfølgningen herpå.

I nedenstående oversigt er i overskriftsform vist Revisionsudvalgets forslag til forbedringsaktiviteter i tidligere års revisionsbetænkninger. I oversigten er tillige oplyst i hvilken revisionsbetænkning forholdet blev rejst samt status for de igangsatte aktiviteter ved udarbejdelsen i 2014 af nærværende betænkning. Efter oversigten er gengivet Økonomiforvaltningens kommentarer og oplysninger om status for de igangsatte tiltag.

Emne	Omtalt i revisionsbetænkning	Status 2014
1. Forbedring af regnskabsvæsenet og tilhørende regnskabsmæssige arbejds-gange		
Etablering af en fælles registrerings- og opfølgningssenhed på regnskabsområdet i kommunen	2010	Aktivitet afsluttet
Udarbejdelse af fælles forretningsgange på økonomiområdet	2010	Aktivitet igangsat
2. Regnskabsmæssige registreringer		
Udarbejdelse af en konteringsvejledning	2010	Aktivitet igangsat

3. Nyt økonomisystem		
Afklaring af organisering af regnskabsvæsenet	2010	Aktivitet igangsat
Standardisering af kontoplan	2010	Aktivitet igangsat
Ensartet anvendelse af kontoplan i forvaltningerne	2010	Aktivitet igangsat
Digitaliseret indberetning og opfølgning (Selvbetjeningsløsninger og Min lederside)	2010	Aktivitet afsluttet
4. Indkøbsområdet		
Udarbejdelse af en fælles udbudsplan	2010	Aktivitet igangsat
5. Refusioner på det sociale og beskæftigelsesrettede område		
Reduktion i antallet af konstaterede fejl	2010	Aktivitet afsluttet
Socialforvaltningens handleplaner	2010	Aktivitet afsluttet
6. Kommunens generelle kontrolniveau		
Forvaltningerne bør udføre følgende: <ul style="list-style-type: none"> • Vurdering af risici i de enkelte forretningsgange, procedurer og rutiner • Fastlæggelse af interne kontrolforanstaltninger i forretningsgange • Løbende overvågning og vurdering af kontrolniveauet • Design og implementering af forretningsgange i overensstemmelse med ovenstående 	2011	Aktivitet igangsat
7. Administrationsplanprojektet		
Følgende forhold bør iagttages: <ul style="list-style-type: none"> • Design af indholdet i de fremtidige hovedprocesser • Vurdering af hvilke dele af hovedprocesserne (delprocesserne), der fremover kan konsolideres og udføres i Koncernservice • Vurdering af om it-understøttelsen er tilstrækkelig, eller om en konsolidering af opgaverne ved Koncernservice forudsætter it-investeringer 	2011	Aktivitet afsluttet
8. Tilsyn med selvejende og private botilbud		
Revisionsudvalget har præciseret vigtigheden af, at der løbende sker en systematisk opsamling samt registrering af stamdata (styringsdata) vedrørende aftaler og leverandører herunder en effektiv tilgang til data. Dette bør iagttages ved implementeringen af nyt økonomisystem.	2012	Aktivitet afsluttet
9. Registreringer til opfyldelse af servicelovens krav til opfølgning i børnesager		
Revisionsudvalget har anført, at data, der indgår i beslutningsgrundlag mv. bør være omfattet af en omhyggelig og systematisk kvalitetskontrol. Revisionsudvalget forudsætter, at Socialforvaltningen systematisk	2012	Aktivitet afsluttet

overvejer de etablerede kvalitetssikringsrutiner i forvaltningen.		
10. Den økonomiske opfølgning på ydelser leveret af private dagbehandlingstilbud		
Revisionsudvalget har forudsat, at dagbehandlingstilbuddene fremadrettet underkastes en mere systematisk økonomisk opfølgning. De involverede forvaltninger bør tillige vurdere, hvorvidt og i hvilket omfang ovenstående forhold gør sig gældende for andre dagbehandlingstilbud.	2012	Aktivitet afsluttet
11. Styring af indkøbsområdet		
Revisionsudvalget har forudsat, at der i forbindelse med implementering af et nyt økonomisystem ikke blot sker en standardisering af processerne på tværs af forvaltningerne men tillige, at antallet af processer reduceres.	2012	Aktivitet igangsat
12. Lønstyring		
Revisionsudvalget har understreget betydningen af, at der i kommunens forvaltninger etableres lønstyring og har påskønnet Intern Revisions udarbejdelse af et inspirationskatalog til brug for udvikling af lønstyringen i kommunen.	2012	Aktivitet afsluttet
13. Socialforvaltningens aktiviteter og virksomhed		
Revisionsudvalget har anbefalet, at Socialudvalget vurderer, hvorvidt Socialforvaltningens organisering og udførelse af opgaverne tilgodeser en systematisk overvågning, styring samt korrektion af kontrolniveauet i forvaltningen. I den forbindelse har Revisionsudvalget henledt opmærksomheden på, at det ifølge København Kommunes Kasse- og Regnskabsregulativ er ledelsens ansvar løbende, dog mindst en gang årligt at udarbejde risikovurderinger på relevante områder og iværksætte tiltag, der har til hensigt at forbygge og opdage såvel tilsigtede som utilsigtede fejl og mangler. Ekstern og Intern Revision har i samarbejde med Socialforvaltningen iværksat en handleplan rettet mod udvalgte dele af Socialforvaltningens ansvarsområder: "Handleplan for sikker økonomistyring og øget kvalitet i sagsbehandlingen". Revisionsudvalget finder det meget tilfredsstillende, at en sådan handleplan er udarbejdet, og at de løbende afrapporteringer til Socialudvalget og Økonomiudvalget viser fremskridt.	2012	Aktivitet afsluttet

Ad 1. Forbedring af regnskabsvæsenet og tilhørende regnskabsmæssige arbejdsgange

Økonomiforvaltningens statusredegørelse i 2014:

Etablering af en fælles registrerings- og opfølgningseenhed på regnskabsområdet i kommunen

Alle forvaltninger er overgået til Koncernservice pr. 1. marts 2014.

Aktiviteten vurderes på denne baggrund for afsluttet.

Udarbejdelse af fælles forretningsgange på økonomiorådet

Koncernservice har i samarbejde med forvaltningerne igangsat et projekt vedrørende nye fælles obligatoriske forretningsgange, herunder ansvaret for og udførelsen af ledelsestilsynsopgaven.

Formålet med de obligatoriske forretningsgange er at sikre en standardisering af processerne, så de er effektive, og der sikres høj regnskabsmæssig kvalitet. Standardiseringen medfører både, at processen håndteres ensartet, men også at der implementeres et ensartet kontrolniveau på tværs af Københavns Kommune. Ligeledes skal arbejdet med de fælles forretningsgange bidrage til at ”modne” kommunen til at implementere et nyt fælles økonomisystem. De fælles forretningsgange skal sikre en klar ansvars- og rollefordeling mellem Koncernservice og forvaltningerne samt internt i forvaltningerne og de enkelte enheder.

Målet er, at de fælles forretningsgange tydeliggør og understøtter ledelsestilsynsopgaven, så ressourceforbruget til kontrol minimeres. Ligeledes vil Koncernservice sikre en implementering af forretningsgangene, således at der sikres en decentral viden om ledelsestilsynsansvaret på kommunens institutioner. Endvidere udvikles der en digital løsning til ledelsestilsynet, der sikrer en logning af, hvorvidt ledelsestilsynet er gennemført. Koncernservice vil forelægge Økonomikredsen en løbende opfølgning på forvaltningernes compliance i forhold til forretningsgangene.

Økonomikredsen har udskudt tidspunktet for, hvornår forretningsgangene træder i kraft for at sikre, at kvaliteten og de initiativer, som skal understøtte implementeringen af forretningsgangene er på plads inden ikrafttrædelsen den 1. februar 2015.

Ad 2. Regnskabsmæssige registreringer

Økonomiforvaltningens statusredegørelse i 2014:

Udarbejdelse af en konteringsvejledning

Koncernservice har udarbejdet en strategi for kontoplansområdet i Københavns Kommune. I planen indgår også overvejelser omkring, hvorledes der kan laves en nem, overskuelig og lettilgængelig konteringsvejledning med fokus på de mest brugte (tværgående) konti. Derudover vil der i forbindelse med implementeringen af det nye ERP system (Enterprise Resource Planning) ske en markant ændring af kommunens kontoplan. I forlængelse heraf vil der blive arbejdet med at definere og beskrive, hvad der skal registreres i de enkelte dimensioner og på de enkelte artskonti. Det nye ERP system vil samtidig medføre en standardisering af kontoplanen, herunder en væsentlig reduktion i antallet af artskonti.

Ad 3. Nyt økonomisystem

Økonomiforvaltningens statusredegørelse i 2014:

Afklaring af organisering af regnskabsvæsenet

Standardisering af kontoplan

Ensartet anvendelse af kontoplan i forvaltningerne

Økonomiudvalget har den 17. juni 2014 godkendt, at Københavns Kommune som en del af implementeringen af en ny økonomisystemløsning gennemfører en række standardiseringer på det økonomiadministrative område. Den godkendte indstilling danner sammen med sagens bilag grundlag for udarbejdelsen af det samlede udbudsmateriale til det nye økonomisystem.

Målsætningen for implementering af nyt økonomisystem i Københavns Kommune er at få de bedste forudsætninger for styring af kommunens økonomi, produktivitet og effektivitet. Målet er derfor også, at sikre et optimalt samspil mellem institutionerne, økonomifunktionen og topledelsen. For at sikre dette er der udarbejdet to målbilleder for henholdsvis kommunens regnskabsvæsen og økonomistyring samt en ny fælles økonomistyringsmodel. Modellen udgør rammeværket for standardisering af det samlede økonomiområde i kommunen. Inden for dette rammeværk, er der udarbejdet to-be-processer, der udmønter konkrete standardiserede økonomiprocesser.

Københavns Kommune vil fremadrettet sikre, at den økonomi de budgetansvarlige (ledere) skal forholde sig til i den daglige styring forenkles. Det sker ved, at opbygningen af kernen i økonomisystemet, det såkaldte finansmodul, gøres så enkel som mulig. Det betyder, at de ting, som kun få ledere og budgetansvarlige skal styre på, håndteres andre steder i systemløsningen. Herved undgår man at forurene løsningen af administrative opgaver for de mange, med de fås behov. Dette sker helt konkret ved at fokusere på tværgående standardisering og forenkling, dvs. at:

1. Der skabes en enkelt fælles struktur for kontoplanen.
2. Kernen i løsningen (finansmodulet) holdes fri for manuel omfordeling af udgifter (omposterings).
3. Der etableres tværgående governance, som danner grundlaget for en struktur, der understøtter standardisering og forenkling.

Gennemførelsen af standardisering og forenkling på det økonomiadministrative område er en forudsætning for, at kommunen vil være i stand til at realisere gevinsterne ved det nye system. Endvidere vil det reducere forvaltningernes frihedsgrader på en række områder.

Digitaliseret indberetning og opfølgning (Selvbetjeningsløsninger og Min lederside)

Pr. 1. marts 2014 overgik de sidste forvaltninger til de nye standardprocesser og i den forbindelse blev en række selvbetjeningsløsninger og Min Lederside udviklet og implementeret for at understøtte processerne.

Aktiviteten vurderes på denne baggrund for afsluttet.

Ad 4. Indkøbsområdet

Økonomiforvaltningens statusredegørelse i 2014:

Udarbejdelse af en fælles udbudsplan

Udbudsplanen bliver fortsat anvendt i forvaltningerne. I udgangspunkt får Økonomikredsen en opdateret fælles udbudsplan forelagt 2 gange årligt, hvor Indkøbskredsen inden da har drøftet koordinering af udbud. Borgerrepræsentationen får august 2014 forelagt indstilling "afrapportering og initiativer vedrørende udbud, indkøb, vækst og jobskabelse", hvoraf et af fokusområderne er, at Københavns Kommune fremadrettet skal synliggøre SMV (små- og mellemstore virksomheder) venlige udbud. Udbudsplanen vil fremadrettet have denne synlighed indarbejdet. Økonomikredsen vil få forelagt næste udbudsplan september 2014.

Ad 5. Refusioner på det sociale og beskæftigelsesrettede område

Økonomiforvaltningens statusredegørelse i 2014:

Reduktion i antallet af konstaterede fejl

Genopretningsplanen for at reducere fejl i sagerne er nu afsluttet med fase 2 af "Handleplan for sikker økonomistyring og øget kvalitet i sagsbehandlingen".

Socialforvaltningens handleplaner

Fase 2 af handleplanen er afsluttet og forelagt Socialudvalget den 4. december 2013 og Økonomiudvalget den 10. december 2013.

Aktiviteterne vurderes på denne baggrund for afsluttet.

Ad 6. Kommunens generelle kontrolniveau

Økonomiforvaltningens statusredegørelse i 2014:

Koncernservice har i samarbejde med forvaltningerne igangsat et projekt vedrørende nye fælles obligatoriske forretningsgange, herunder ansvaret for og udførelsen af ledelsestilsynsopgaven.

Formålet med de obligatoriske forretningsgange er at sikre en standardisering af processerne, så de er effektive, og der sikres høj regnskabsmæssig kvalitet. Standardiseringen medfører både, at processen håndteres ensartet, men også at der implementeres et ensartet kontrolniveau på tværs af Københavns

Kommune. Ligeledes skal arbejdet med de fælles forretningsgange bidrage til at ”modne” kommunen til at implementere et nyt fælles økonomisystem. De fælles forretningsgange skal sikre en klar ansvars- og rollefordeling mellem Koncernservice og forvaltningerne samt internt i forvaltningerne og de enkelte enheder.

Målet er, at de fælles forretningsgange tydeliggør og understøtter ledelsestilsynsopgaven, så ressourceforbruget til kontrol minimeres. Ligeledes vil Koncernservice sikre en implementering af forretningsgangene, således at der sikres en decentral viden om ledelsestilsynsansvaret på kommunens institutioner. Endvidere udvikles der en digital løsning til ledelsestilsynet der sikrer en logning af hvorvidt ledelsestilsynet er gennemført. Koncernservice vil forelægge Økonomikredsen en løbende opfølgning på forvaltningernes compliance i forhold til forretningsgangene.

Økonomikredsen har udskudt tidspunktet for, hvornår forretningsgangene træder i kraft for at sikre, at kvaliteten og de initiativer, som skal understøtte implementeringen af forretningsgangene er på plads inden ikrafttrædelsen den 1. februar 2015.

Økonomiforvaltningen er i samarbejde med Koncernservice i gang med at revidere Kasse- og Regnskabsregulativet, hvor der tages højde for snitfladerne mellem Kasse- og Regnskabsregulativet og de nye fælles forretningsgange. Det opdaterede Kasse- og Regnskabsregulativ vil blive sendt i høring hos revisionen forud for forelæggelsen for Økonomiudvalget i efteråret 2014.

Ad 7. Administrationsplanprojektet

Økonomiforvaltningens statusredegørelse i 2014:

Pr. 1. marts 2014 overgik de sidste forvaltninger til de nye standardprocesser og i den forbindelse blev en række selvbetjeningsløsninger udviklet til og implementeret for at understøtte processerne. Samling af administrative opgaver er derfor etableret i Koncernservice og punktet kan derfor lukkes.

Aktiviteten vurderes på denne baggrund for afsluttet.

Ad 8. Tilsyn med selvejende og private botilbud

Økonomiforvaltningens kommentarer ved behandling i 2013 af revisionsbetænkningen for 2012:

Projektet vedrørende Nyt Økonomisystem er igangsat, og styregruppen for projektet har besluttet, at projektet som en del af leverancerne skal identificere og beskrive, hvilke standardiseringer der vil ske for hvert procesområde, som er omfattet af det nye fælles økonomisystem. Ligeledes vil der være fokus på at få forenklet kommunens økonomistyring, således at de administrati-

ve processer forenkles og afbureaukratiseres. I forbindelse med projektet vil der desuden blive kigget på, hvilke styringsdata, der skal være tilgængelige i økonomisystemet, herunder f.eks. om kontraktforhold vedrørende botilbud skal kunne findes i økonomisystemet. Såfremt der i Styregruppen træffes beslutning om at der skal ske en registrering af stamdata vedrørende aftaler med selvejende og private botilbud vil dette blive indarbejdet som krav til nyt økonomisystem i kravspecifikationen. Det skal bemærkes, at Intern Revision er repræsenteret i styregruppen for Nyt Økonomisystem.

Økonomiforvaltningens statusredegørelse i 2014:

Projekt Nyt økonomisystem skrider planmæssigt fremad og kravspecifikation og udbudsmateriale er pr. juli 2014 ved at blive udarbejdet til at kunne udsendes ultimo 2014. Der er iværksat et arbejde med at udarbejde en forenklet standardiseret kontoplan, som vil understøtte en ensartet systematisk opsamling af styringsdata for alle enheder, der er tilkoblet det kommende ERP system. Der er ligeledes stillet krav til, at det nye indkøbsmodul i ERP skal understøtte vedligeholdelse af alle aftalestamdata. Det ligger imidlertid udenfor ERP programmets beføjelser/scope at forholde sig til, hvorvidt selvejende institutioner skal have en anden tilknytning til Økonomisystemet, end det er tilfældet i dag.

Aktiviteten vurderes på denne baggrund for afsluttet

Ad 9. Registreringer til opfyldelse af servicelovens krav til opfølgning i børnesager

Økonomiforvaltningens kommentarer ved behandling i 2013 af revisionsbetænkningen for 2012:

Økonomiforvaltningen er enig med Revisionsudvalget.

Økonomiforvaltningens statusredegørelse i 2014:

Socialforvaltningen har gennemført en tilbunds gående kvalitetskontrol af registreringerne af børnesager i løbet af 2013. Undersøgelsens resultater har været forelagt Socialudvalget den 4. december 2013 uden yderligere bemærkninger. Socialforvaltningen har på den baggrund vurderet, at det ikke er nødvendigt at indføre nye eller skærpede kontroller eller kvalitetssikringsrutiner på området. Ombudsmanden har ligeledes trukket en anmodning om undersøgelse tilbage, på grund af at Socialforvaltningens egen undersøgelse var tilstrækkelig. Der er endvidere henvist til orientering om Ombudsmandens forespørgsel på Socialudvalgets møde den 26. februar 2014.

Aktiviteten vurderes på denne baggrund for afsluttet.

Ad 10. Den økonomiske opfølgning på ydelser leveret af private dagbehandlingstilbud

Økonomiforvaltningens kommentarer ved behandling i 2013 af revisionsbetænkningen for 2012:

Økonomiforvaltningen er enig med Revisionsudvalget.

Økonomiforvaltningens statusredegørelse i 2014:

Socialforvaltningen har udarbejdet en ny forretningsgang for økonomisk tilsyn med private tilbud i Københavns kommune (Socialforvaltningens lovområder) og vil i løbet af 2014 og 2015 gennemføre et økonomisk tilsyn med alle dagtilbud beliggende i Københavns kommune og/eller hvor Socialforvaltningen har en samarbejdsaftale med tilbuddet. Børne- og Ungdomsforvaltningen har implementeret et årshjul med en proces for de private dagbehandlingstilbud i København, som ser ud som følger:

Sommer: Fornyelse og opdatering af undervisningsoverenskomster for det følgende finansår.

August: Børne- og Ungdomsforvaltningen udsender materiale til brug for beregning af næste finansår.

September-oktober: Løbende dialog mellem Børne- og Ungdomsforvaltningen og de private dagbehandlingstilbud vedrørende takstberegningen for det kommende finansår.

November: Alle private dagbehandlingstilbuds takster i København er godkendt af Børne- og Ungdomsforvaltningen. De er omkostningsbaserede og eventuelt overskud/underskud fra regnskabet to år tidligere er indregnet i den nuværende takst.

Forår: Det revisorgodkendte regnskab for de private dagbehandlingstilbud for det foregående finansår gennemgås i forhold til budgettet i en dialog mellem tilbuddet og Børne- og Ungdomsforvaltningen. Erfaringer fra dette tages i mente i næste budgetlægning.

Til at godkende taksterne for de private dagbehandlingstilbuds undervisning i 2014 har Børne- og Ungdomsforvaltningen i samarbejde med Intern Revision udarbejdet et ”omkostningsskema”. Dette er en skabelon, som beregner taksterne ud fra de af Intern Revision godkendte principper. Børne- og ungdomsforvaltningen har godkendt taksterne efter disse principper i 2014 og har haft en god og konstruktiv dialog med dagbehandlingstilbuddene. I beregningen af taksten for 2014 indgår eventuelle overskud/underskud fra 2012 som en korrektion af taksten, ligesom det er praksis for mellemkommunal afregning, jf. rammeaftalen.

Børne- og Ungdomsforvaltningen og Socialforvaltningen mødes to gange årligt og drøfter taksterne. Det ene møde skal ligge inden takstgodkendelsen i Børne- og Ungdomsforvaltningen og det andet efter regnskabsaflægningen (ca. oktober og april), hvor forvaltningerne kan drøfte prisudviklingen på området og muligheder for justering. Mødet vedrørende takster for 2014 har fundet sted i foråret.

Forvaltningen har desuden undersøgt de dagbehandlingstilbud som har haft overskud i 2008-2011 og er overbevist om, at overskuddene ikke vedrører undervisningsydelsen og dermed ikke er et tegn på at taksten har været for høj.

Aktiviteten vurderes på denne baggrund for afsluttet.

Ad 11. Styring af indkøbsområdet

Økonomiforvaltningens kommentarer ved behandling i 2013 af revisionsbetænkningen for 2012:

Projektet vedrørende Nyt Økonomisystem er igangsat, og styregruppen for projektet har besluttet, at projektet som en del af leverancerne skal identificere og beskrive, hvilke standardiseringer der vil ske for hvert procesområde, som er omfattet af det nye fælles økonomisystem. Ligeledes vil der være fokus på at få forenklet kommunens økonomistyring, således at de administrative processer forenkles og afbureaukratiseres.

Økonomiforvaltningens statusredegørelse i 2014:

Projektet vedrørende Nyt Økonomisystem er igangsat. I forbindelse med at Økonomiudvalget den 17. juni 2014 fik forelagt "Status på nyt økonomisystem – fremtidig økonomistyringsmodel og identificerede standardiseringsbehov (2014-0076390)" blev det godkendt, at Københavns Kommune som en del af implementeringen af en ny økonomisystemløsning gennemfører en række standardiseringer på det økonomiadministrative område, herunder Indkøb. Med Økonomiudvalgets beslutning blev godkendt en række to-be processer, hvor også processer for Indkøb indgik. Disse to-be processer skal gælde i hele kommunen og fastlægges centralt i Økonomiudvalget for at sikre standardisering og effektivitet. Programmet for nyt Økonomisystem udarbejder i efteråret et beslutningsoplæg for implementeringen af to-be processerne, der efter drøftelse i Økonomikredsen forelægges Økonomiudvalget til godkendelse.

Ad 12. Lønstyring

Økonomiforvaltningens kommentarer ved behandling i 2013 af revisionsbetænkningen for 2012 og statusredegørelsen i 2014:

Økonomiforvaltningen vil bl.a. i forbindelse med et nyt økonomisystem sætte fokus på mulighederne for lønstyring i Københavns Kommune. Økonomiforvaltningen vil inddrage det af Intern Revision udarbejdede inspirationskatalog i arbejdet. Økonomiforvaltningen vil ligeledes med implementeringen af et nyt lønsystem i sommeren 2015 sætte fokus på mulighederne for lønstyring i Københavns Kommune. Det nye lønsystem giver øgede muligheder for tværgående datamining og forbrugsanalyser på lønrelaterede indberetninger og ansættelsesforhold.”

Aktiviteten vurderes på denne baggrund for afsluttet.

Ad 13. Socialforvaltningens aktiviteter og virksomhed

Økonomiforvaltningens kommentarer ved behandling i 2013 af revisionsbetænkningen for 2012:

Økonomiforvaltningen er enig i, at det ifølge Kasse- og Regnskabsregulativet for Københavns Kommune er ledelsens ansvar at vurdere mængden af fejl og antallet af revisorbemærkninger ud fra den indsats, der ydes, og på den baggrund foretage ændringer i indsatsen, såfremt der er behov for det. Økonomiforvaltningen er enig i, at den besluttede handleplan er fulgt, og at der er sket fremskridt i Socialforvaltningens økonomistyring og øget kvalitet i sagsbehandlingen.

Økonomiforvaltningens statusredegørelse i 2014:

Socialforvaltningens Handleplan for sikker økonomistyring og øget kvalitet i sagsbehandlingen I + II er nu afsluttet og forelagt Socialudvalget den 4. december 2013 og Økonomiudvalget den 10. december 2013. Forvaltningen foretager stadig risikovurderinger af udvalgte områder, som bliver behandlet og afsluttet løbende på risikovurderingsmøder med forvaltningens ledelse.

Aktiviteten vurderes på denne baggrund for afsluttet.

Revisionsudvalgets generelle vurdering

Det er revisionsudvalgets vurdering, at der generelt er en god fremdrift med hensyn til implementeringen af de forbedringsforslag, som Revisionsudvalget har fremsat i revisionsbetænkningerne for tidligere regnskabsår.

Revisionsudvalget bemærker dog, at flere forhold af væsentlig betydning for implementeringen af et nyt økonomisystem endnu ikke er endeligt afklarede, eksempelvis: Organiseringen af regnskabsvæsenet (regnskabsstrategi), standardiseringen af kontoplanen samt færdiggørelse af forretningsgange. Det er af væsentlig betydning, at der fortsat er stor fremdrift i disse opgaver.

5. Behandling af revisionsberetningerne for 2013

5.1. Revisors konklusion om revisionen af 2013-regnskabet

Som afslutning på revisionen vil kommunens eksterne revisor, såfremt Borgerrepræsentationen godkender det foreliggende årsregnskab, forsyne kommunens regnskab med nedenstående revisionspåtegning.

Revisionspåtegningen er uden forbehold, men med en supplerende oplysning, der er medtaget af hensyn til regnskabslæseres forståelse af revisionspåtegningen. Den supplerende oplysning fastslår, at det godkendte budget for 2013, som er anført som sammenligningstal ikke er revideret. Denne supplerende oplysning er et krav i henhold til revisionsstandarderne.

”Til Borgerrepræsentationen i Københavns Kommune

Påtegning på årsregnskabet

Vi har revideret årsregnskabet for Københavns Kommune for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2013. Årsregnskabet jf. siderne 50–64 i årsrapporten for Københavns Kommunes regnskab for regnskabsåret 2013 og siderne 1–276 i Udvalgsregnskaber og obligatoriske oversigter omfatter bl.a. Udgiftsbaseret regnskab, omkostningsbaseret regnskab, balance og noter, anvendt regnskabspraksis, finansieringsoversigt, balance og diverse oversigter. Årsregnskabet er udarbejdet efter kravene i bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision m.v.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab der er rigtigt, dvs. uden væsentlige fejl og mangler, i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Herudover er det ledelsens ansvar, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, borgerrepræsentationens øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning, god offentlig revisionsetik, jf. lov om kommunernes styrelse og kommunens revisionsregulativ. Dette kræver at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i årsregnskabet. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurdering af risici for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for kommunens udarbejdelse af et årsregnskab. Formålet hermed er, at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af kommunens interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt den samlede præsentation af årsregnskabet.

Revisionen omfatter desuden en vurdering af, om der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, borgerrepræsentationens øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet for regnskabsåret 1. januar til 31. december 2013 i alle væsentlige henseender er i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. Det er ligeledes vores opfattelse, at der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, borgerrepræsentationens øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Supplerende oplysninger vedrørende forståelse af revisionen

Kommunen har i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. som sammenligningstal i regnskabsopgørelsen for regnskabsåret 2013 medtaget det af Borgerrepræsentationen godkendte budget for 2013. Disse sammenligningstal har ikke været underlagt revision."

5.2. Væsentlige forhold i revisionsberetningerne for 2013

Revisionen af årsregnskabet varetages af Deloitte med bistand fra kommunens interne revision. Den eksterne revisor, der har det fulde ansvar for revisionen udførelse og rapportering, udfører review af Intern Revisions arbejde og har vurderet Intern Revisions ressourcer, kompetence og uafhængighed i forhold til udførelsen af revisionsopgaverne. Den eksterne revisor har vurderet, at kvaliteten af Intern Revisions arbejder er på et sådant niveau, at de fuldt ud kan basere deres overordnede konklusion på Intern Revisions delkonklusioner for de områder, som Intern revision har revideret.

For 2013 har Intern Revision udført revisionen af lønområdet, balancen i kommunens årsregnskab og gennemført serviceeftersyn ved decentrale institutioner og enheder. Intern Revision har endvidere gennemført en række analyser af kommunens økonomistyring og interne kontrolsystemer.

Revisionsudvalget har for følgende områder og processer, hvor der er behov for at forbedre kommunens kontrolniveau og dermed øge kvaliteten af økonomistyringen og regnskabsafleggelsen, anført de tiltag, som de ansvarlige forvaltninger vil iværksætte med henblik på at forbedre de fremdragne forhold.

5.2.1. Københavns Kommunes registreringsprocesser

a. Lønområdet

Udbetalinger til medarbejdere foretaget uden om lønsystemet

Der er observeret en række udbetalinger til medarbejdere, som ikke er foretaget via kommunens lønsystem. Udbetalingerne er foretaget på grundlag af fakturaer udstedt af medarbejderne. Disse honorarfakturaer vil blive betragtet som B-indkomst for modtagerne og skal indberettes som sådan. Der er konstateret enkelte tilfælde, hvor indberetning ikke har fundet sted. Da der er tale om medarbejdere ansat i Københavns Kommune, og at disse udfører arbejde for kommunen, kan det ikke udelukkes, at SKAT ved et eventuelt kontrolbesøg vil konkludere, at honorarerne rettelig burde have været udbetalt som A-

indkomst, hvorefter kommunen er pligtig til indeholdelse af A-skat mv. Der er dermed en risiko for, at kommunen ifalder straf i henhold til skattekontrollovens bestemmelser.

Forvaltningens tiltag

Koncernservice vil indskærpe over for forvaltningerne, at reglerne for udbetaling af løn mv. skal følges. Koncernservice arbejder derudover intensivt på at udarbejde nye forretnings- og arbejdsgange med fokus på tværgående standardisering. Forretningsgangen for lønændringer vil aktivt behandle risikoen for udbetaling af løn til medarbejdere uden om lønsystemet. Forretningsgangen forventes at træde i kraft pr. 1. februar 2015.

Mangelfuld lønadministration

Det er under revisionen konstateret, at der mangler fælles arbejds- og forretningsgangsbeskrivelser på lønområdet efter, at stort set alle lønmedarbejdere er overført fra forvaltningerne til Koncernservice. Det er dog revisors samlede vurdering, at de basale lønprocedurer i Københavns Kommune har fungeret i den reviderede periode.

Observationerne vedrørende lønrevisionen er opsummeret således:

- Gennemgangen af personsager (til-/afgange) gav anledning til bemærkninger i 31 sager eller 23 %. Hovedparten af bemærkningerne relaterer sig til enten manglende dokumentation eller til sager, som ikke kunne fremskaffes. Beløbsmæssigt er fejlene uvæsentlige, men det er væsentligt, at alle personsager er fuldstændige og intakte.
- Koncernservice har på to afgrænsede områder (fratrædelser og øvrige særlige ydelser) ikke har udført 100 % kontrol, jf. de ”obligatoriske retningslinjer for løn- og personaleområdet”. Koncernservice udtaget en stikprøve, som er berørt af den manglende kontrol. I stikprøven er der fundet fejl i 17 % af transaktionerne. Af disse fejl er ca. halvdelen fundet i efterfølgende kontroller, og er allerede blevet korrigeret. Koncernservice har udarbejdet handleplan til sikring af, at kontrollen foretages fremadrettet og regelsættet overholdes.
- Der er i 2013 gennemført 35 serviceeftersyn af decentrale enheder og i denne forbindelse ikke observeret forhold, som er kritiske for kommunens regnskab. For 23 % af de testede områder er der dog observeret forhold, som medfører risici, der er væsentlige for det enkelte område.

- Koncernservice har foretaget en opfølgning på medarbejdere med flere ansættelsesforhold. Koncernservice har oplyst, at der er foretaget en opgørelse af antallet af medarbejdere med flere ansættelsesforhold, og at der er foretaget en delvis gennemgang af de identificerede ansættelsesforhold. Koncernservice har vurderet, at en stor del af de uhensigtsmæssige ansættelsesforhold vedrører manglende overholdelse af arbejds- og hviletidsbestemmelserne samt et mindre antal tilfælde, hvor der tilsyneladende ikke er overensstemmelse mellem det præsterede antal timer og det antal timer, der er aflønnet for.
- Der er ikke udarbejdet en skatteafstemning af løn til E-indkomst for 2013.
- Koncernservice havde ikke for 2013 indhentet en særlig revisionserklæring vedrørende kontroller mv., som er outsourcet til KMD. Ifølge Koncernservice er flere af kontrollerne, som blev afdækket af ovenstående erklæring også afdækket af supplerende kontroller i Københavns Kommune, hvilket revisionen er enig i. Der er dog enkelte områder, hvor der formentlig ikke forefindes supplerende kontroller. Koncernservice bør efter revisors opfattelse indhente en revisionserklæring på disse områder. Dette er efterfølgende er sket.
- Revisionen blev i 2013 anmodet om at afgive en erklæring vedrørende afregning af ikke hævede feriepenge til Københavns Kommunes Feriefond for 2010. Revisionen konstaterede i flere omgange, at data var behæftet med fejl og Koncernservice blev derfor anmodet om at udføre en kontrol og vurdering af afstemningen af afregningen og redegøre herfor i et notat. På baggrund af materiale modtaget ultimo april 2014 konkluderede revisionen, at det ikke er muligt at afstemme kommunens indbetaling til Feriefonden med registreringerne i lønsystemet. Som følge heraf kan der ikke afgives erklæring vedrørende afregning af ikke hævede feriepenge til Feriefonden for 2010.

Observationerne har ikke haft en sådan karakter, at der har været grundlag for nye revisionsbemærkninger, men en revisionsbemærkning fra 2011 om mangelfuld lønadministration er videreført.

Forvaltningens tiltag

I forlængelse af SAO (Samling af opgaver) er der påbegyndt en systemunderstøttet ensretning af forvaltningernes og Koncernservices opgaver i forhold til lønindberetning og kontrol. Der er forud for sammenlægningen udarbejdet en beskrivelse af opgavesnitflader mellem Koncernservice og forvaltningerne. Herudover pågår følgende:

- Udarbejdelsen af Københavns Kommunes forretningsgange vil erstatte ”Obligatoriske retningslinjer for løn- og personaleområdet i Københavns Kommune”. Forretningsgangene træder i kraft pr. 1. februar 2015. Koncernservice har i marts 2014 udarbejdet et midlertidigt ledelsestilsyn for løn- og økonomiområdet, som er gældende frem til 1. februar 2015. Dette er et supplement til de Obligatoriske Retningslinjer og beskriver det ledelsesansvar, der ligger hos forvaltningernes personale- og budgetansvarlige som følge af SOA. I det midlertidige ledelsestilsyn indgår endvidere en beskrivelse af, hvordan tilsynet sikres udført i praksis.
- De første interne Koncernservice arbejdsgangsbeskrivelser på personale- og lønområdet – Ansættelser, Lønændringer, Barsel og Fratrædelse – færdiggøres efter sommerferien og implementeres efterfølgende. Der arbejdes p.t. med planlægning af udarbejdelsen samt implementeringen af de resterende arbejdsgangsbeskrivelser på personale- og lønområdet.

b. Omkostningsdisponering og udbetalinger

Generelle processer

Det er observeret, at en grundlæggende risikovurdering og plan for gennemførelse af ledelsestilsyn i overensstemmelse med kommunens Kasse- og Regnskabsregulativ generelt ikke er udarbejdet. Endvidere er der generelt ikke er udarbejdet forretningsgange, der angiver roller og ansvar lokalt. Der er generelt ikke gennemført og dokumenteret, at der månedligt er foretaget udvidet budgetopfølgning rettet mod udbetalinger, hvor der kun har været én godkender. Der er endelig observeret, at det anvendte system / workflow ikke fuldt ud understøtter, at der som udgangspunkt skal to godkendere på transaktioner, der medfører en udbetaling.

Det er revisionens vurdering, at bogføring og betalingsformidling med kun én godkender, indebærer en iboende risiko for fejl i årsregnskabet, herunder fejl forårsaget af besvigelser. Risikoen relaterer sig primært til bevidste fejl, som sædvanligvis søges skjult eller tilsløret. Revisionen understreger, at vurderingen ikke er udtryk for, at der under revisionen er konstateret konkrete forhold, der kunne indikere uregelmæssigheder eller besvigelser, men det skal ses som en understregning af de risici, som kommunen accepterer med det valgte og dokumenterede kontrolniveau.

Forvaltningens tiltag

Koncernservice har i samarbejde med forvaltningerne igangsat et projekt vedrørende nye fælles obligatoriske forretningsgange, herunder ansvaret for og

udførelsen af ledelsestilsynsopgaven. Formålet med de obligatoriske forretningsgange er at sikre en standardisering af processerne, så de er effektive og der sikres høj regnskabsmæssig kvalitet. Standardiseringen medfører både, at processen håndteres ensartet, men også at der implementeres et ensartet kontrolniveau på tværs af Københavns Kommune. Ligeledes skal arbejdet med de fælles forretningsgange bidrage til at ”modne” kommunen til at implementere et nyt fælles økonomisystem. De fælles forretningsgange skal sikre en klar ansvars- og rollefordeling mellem Koncernservice og forvaltningerne samt internt i forvaltningerne og de enkelte enheder.

Målet er, at de fælles forretningsgange tydeliggør og understøtter ledelsestilsynsopgaven, så ressourceforbruget til kontrol minimeres. Ligeledes vil Koncernservice sikre en implementering af forretningsgangene, således at der sikres en decentral viden om ledelsestilsynsansvaret på kommunens institutioner. Endvidere udvikles der en digital løsning til ledelsestilsynet, der sikrer en logging af, hvorvidt ledelsestilsynet er gennemført. Koncernservice vil forelægge Økonomikredsen en løbende opfølgning på forvaltningernes compliance i forhold til forretningsgangene.

På baggrund af forretningsgangene vil Koncernservice iværksætte ændringer af systemerne, herunder workflow således at workflow fremadrettet vil understøtte kravet om 2 godkendere over den fastsatte beløbsgrænse. Forretningsgangene træder i kraft pr. 1. februar, og det forventes, at workflow pr. 1. februar vil understøtte krav om 2 godkendere.

Styring af indkøbsområdet

I 2012 blev der foretaget en gennemgang og vurdering af indkøbsmuligheder og fakturahåndtering i Københavns Kommune med særskilt vægt på rutinerne i forbindelse med Netbutikken og Workflow-processerne. Gennemgangen omfattede også reglerne i kommunens Kasse- og Regnskabsregulativ vedrørende godkendelse af indkøb, ligesom revisionen behandlede følgende problemstillinger relateret til indkøbsområdet:

- Systemunderstøttelse af indkøbsrettigheder
- Systemunderstøttelse af godkendelsesfunktionen
- Placering af kontrol
- Ordregodkendelse før disponering af indkøb
- Match mellem ordre og faktura
- Tilvejebringelse af datagrundlag
- Krav til leverandører

En opfølgning i oktober 2013 viste, at handleplanerne, der blev igangsat efter indkøbsanalysen, på en række områder fortsat er i proces og således endnu ikke implementeret. Dette gælder systemunderstøttelse af en bestiller- og godkender-rolle i Netbutikken, ligesom der i forbindelse med opdatering af bilag til Kasse- og Regnskabsregulativet skal vurderes, om der er et behov for at indsætte et afsnit om kontroller ved bestillingstidspunkt/ordreafgivelse. Endelig er arbejdet med ajourføring af de beløbsgrænser, der tildeles medarbejdere i Workflow samt manglende systemunderstøttelse, hvor der er krav om 2 godkender, ikke afsluttet i 2013.

Forvaltningens tiltag

Økonomiforvaltningen og Koncernservice har fortsat fokus på indkøbsområdet og implementeringen af de opstillede handlingsplaner.

Økonomisk opfølgning på ydelser leveret af private dagbehandlingstilbud

I revisionsberetningen for 2012 var der redegjort for en undersøgelse af de økonomiske relationer mellem kommunen og de private dagbehandlingstilbud, som Københavns Kommune har indgået undervisningsoverenskomst med, jf. folkeskolelovens bekendtgørelse om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand i dagbehandlingstilbud og anbringelsessteder.

Revisionen anbefalede, at kommunen – eventuelt med ekstern juridisk bistand – søgte at løse den grundlæggende problemstilling om rækkevidden af kommunens økonomiske tilsyn og styring af dette udgiftsområde.

Forholdet er efterfølgende blevet mindre aktuelt efter, at de faglige og økonomiske tilsyn er overgået til centrale tilsyn, således at Københavns Kommune ikke har samme godkendelsesbeføjelser.

c. Indtægts- og refusionsområdet

Dagpengerefusioner

Der er konstateret en periodiseringsfejl af lønrefusion på ca. 110 mio. kr. (manglende indtægtsføring i 2013). Tilsvarende periodiseringsfejl blev konstateret i tidligere år) og problemstillingen forventedes løst i 2013 i forbindelse med, at bogføring af lønrefusioner under alle kommunens udvalg samles i Koncernservice, samtidig med at der udarbejdes en fælles bogføringspraksis.

Kommunen valgte på baggrund af manglende data ikke at periodisere indtægten i 2013, men at periodisere indtægten i regnskab 2014 efter afklaring af datagrundlaget. Denne beslutning er ikke i overensstemmelse med kommunens regnskabspraksis.

Forholdet har hverken realøkonomisk eller likviditetsmæssig betydning for kommunen, idet der er tale om en ændret bogføringsmæssig periodisering mellem regnskabsår. Observationen har medført, at en revisionsbemærkning for 2010 er videreført.

Forvaltningens tiltag

Koncernservice har oplyst, at der fremlægges en ny praksis for Økonomi- chefkredsen ultimo november, der tager højde for mulighederne i det nye løn- system, der implementeres i foråret 2015.

Refusioner på de sociale og beskæftigelsesrettede områder

Revisionen af de sociale og beskæftigelsesrettede områder, der er omfattet af refusion fra staten, vedrører Socialforvaltningen samt Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen. Revisionen har givet anledning til over for Socialforvaltningen at fremsætte revisionsbemærkninger som følge af mangler i ledelsestilsyn og interne kontroller samt manglende kvalitetssikring af refusionsopgørelser. Endvidere er der videreført en revisionsbemærkning om manglende interne kontroller vedr. betaling af medicinudgifter.

Socialforvaltningen udarbejdede i september 2011 på anmodning fra Økonomiudvalget – på baggrund af mange revisionsbemærkninger i tidligere år – Handleplan for kvalitet i sagsbehandlingen og sikker økonomistyring.

Revisionen har i november 2013 redegjort for en vurdering af, hvorvidt aktiviteterne i ovennævnte handleplan er blevet forankret i den normale drift i Socialforvaltningen (Sikker økonomistyring) samt på en gennemgang og vurdering af ledelsestilsyn og de særlige statsrefusionsrelaterede områder (Øget kvalitet i sagsbehandlingen).

Vedrørende Sikker økonomistyring er den overordnede vurdering pr. november 2013, at de initiativer, der blev implementeret i forbindelse med handleplanen, fortsat er i drift, løbende videreudvikles, og i det væsentligste fungerer. Det er ligeledes vurderingen, at der i Socialforvaltningen er stor fokus på budgetopfølgningen og løbende udvikling heraf.

Med hensyn til de særlige statsrefusionsrelaterede områder (Øget kvalitet i sagsbehandlingen) er det revisionens vurdering, dels baseret på overordnede undersøgelser vedrørende ledelsestilsyn, dels opfølgning på enkeltpunkter, primært relateret til statsrefusionsopgørelserne, at ledelsestilsynet på områder omfattet af en handleplan for 1. halvår 2013 er effektivt, så de fejl, der løbende opstår i driften, opdages og korrigeres.

Forvaltningens tiltag

Socialforvaltningen skærper sine interne kontroller på de nævnte områder i 2014. Særligt i forhold til opgørelse af særligt dyre enkeltsager inddrages kommunens revision for at tilrettelægge de interne kontrolprocesser til opgørelse for 2014. Endvidere samler Socialforvaltningen alle refusionsopgørelser i kontoret for regnskab til regnskab 2014, for at sikre kvaliteten i samtlige refusionsopgørelser. Med hensyn til kontrol af medicinudgifter afventer en systemunderstøttet opfølgning implementering af det nye økonomisystem. Indtil da kontrolleres en stikprøve af disse sager i det generelle ledelsestilsyn.

d. Tværgående processer

IT-kontroller

Revisionen af de generelle it-kontroller, som er vurderet relevante for at understøtte revisionen af årsrapporten for Københavns Kommune, har ikke identificeret væsentlige svagheder. Der er dog udarbejdet en detaljeret rapport med observationer og anbefalinger, som er gennemgået med kommunens daglige ledelse.

Generelle it-kontroller er de kontroller, som ledelsen har etableret i og omkring kommunens væsentlige it-platforme med henblik på at opnå en velkontrolleret og sikker it-anvendelse og dermed understøtte en pålidelig databehandling i it-baserede forretningsprocesser.

Revisionen af de generelle it-kontroller har ikke omfattet en vurdering af kontrol- og sikkerhedsniveauet i de enkelte brugersystemer, herunder automatiske kontroller i de administrative processer og logiske adgangsrettigheder til udførelse af forretningsaktiviteter i brugersystemerne.

Ledelsestilsyn

Der er for 2013 foretaget 35 serviceeftersyn ved decentrale enheder inden for udvalgte forvaltninger. Eftersynene har omfattet en vurdering af udvalgte forretningsgange og interne kontroller på følgende hovedområder:

- Kasse- og regnskabsområdet
- Indkøbsprocessen
- Kvalitetssikrings- og afstemningsprocessen
- Løn- og personaleområdet
- IT sikkerhed
- Ledelsestilsyn af afstemning af balancekonti samt løn- og personaleområdet

Revisionen har medført en række observationer, hvoraf flere er anset for væsentlige for de enkelte enheder. Der er udarbejdet og implementeret handlingsplaner til imødegåelse af disse forhold.

Et af fokuspunkterne er manglende funktionsadskillelse på såvel kasse- og regnskabsområdet som løn- og personaleområdet.

Registreringer til opfyldelse af servicelovens krav til opfølgning i børnesager

I revisionsberetningen for 2012 blev omtalt en sag om registreringer til opfyldelse af servicelovens krav til opfølgning i børnesager, hvor der bl.a. er anført:

”Det er Borgerrådgiverens og Intern Revisions vurdering, at undersøgelsen, der danner grundlag for redegørelsen, er behæftet med en række fejl og mangler. Det er endvidere vurderingen, at undersøgelsens omfang er for snævert med hensyn til at afdække alle relevante væsentlige forhold, der øver indflydelse på omfanget af urigtige opfølgingsregistreringer ved udsatte børn og unge.

På den baggrund konkluderer Borgerrådgiveren og Intern Revision, at SOF's undersøgelse ikke er tilstrækkelig robust til at udgøre et hensigtsmæssigt grundlag for at bedømme omfanget af urigtige registreringer, samt at SOF ikke i tilstrækkelig grad har afdækket årsagerne til, at sådanne fejlagtige registreringer finder sted.”

Socialforvaltningen har på baggrund af den rejste kritik foretaget fornyet undersøgelse af, hvorvidt registreringer af opfølgning i børnesager opfylder af servicelovens krav. Der er i denne forbindelse udarbejdet notat, som er forelagt Socialudvalget på et møde den 4. december 2013. Ifølge notatet er kravene opfyldt i 96,1 % af de i undersøgelsen omfattede sager. Revisionen har fået forelagt notatet og har udtalt, at resultatet af undersøgelsen giver et retvisende øjebliksbillede af registreringspraksis i den undersøgte periode. Revisionen påpeger dog en vis statistisk usikkerhed i opgørelsen.

Forvaltningernes beregninger og rapportering af produktivitet

I revisionsberetningen er en undersøgelse af forvaltningernes udarbejdelse og rapportering af beregninger af produktivitet. Undersøgelsen omfatter alle syv forvaltninger.

I rapporteringerne til forvaltningerne er der redegjort for observationer og risikovurderinger som udgør grundlaget for, at forvaltningerne kan arbejde videre med initiativer, som kan styrke produktiviteten i den kommunale opgavevaretagelse. Der er endvidere udarbejdet et inspirationskatalog, som kan danne grundlag for at systematisere det videre arbejde med produktivitsberegninger i de enkelte forvaltninger.

Konklusionen for samtlige forvaltninger er, at der generelt er et potentiale for at forbedre arbejdet med beregninger af produktivitet, der skal understøtte, at forvaltningen af de enkelte forvaltnings aktiviteter varetages på en produktiv måde. Forvaltningerne har generelt ikke formuleret en egentlig målsætning for udarbejdelse og anvendelse af produktivitsberegninger.

Forvaltningens tiltag

Ifølge Økonomiforvaltningen er der i kommunen igangsat et arbejde omkring produktivitet, og forvaltningen er i øvrigt enig i vigtigheden af arbejdet med produktivitet i kommunen.

5.2.2. Københavns Kommunes årsregnskab

Revisionen af årsregnskabet har ikke givet anledning til observationer i beretningen.

5.2.3. Bevillingsmæssige forhold

Revisionen har på grundlag af gennemgangen af udvalgsregnskaberne tilsluttet sig, at der i 2013 har været en tilfredsstillende budgetstyring på bevillingsområderne service, anlæg og overførsler. Dette niveau er derimod endnu ikke opnået på bevillingsområdet Finansposter, da der – som i tidligere år – er observeret afvigelser mellem bevillings- og regnskabstal.

Tilsvarende observationerne fra 2012 gav anledning til en revisionsbemærkning i revisionsberetningen. Siden afgivelse af beretningen for 2012 er følgende efter det oplyste gennemført:

- I regnskabscirkulæret er opfølgningen på finansposterne præciseret med henblik på en ensartet tilgang til regnskabsforklaringerne, herunder en inddeling i hovedkonto 7, langfristede balanceposter og øvrige balanceposter.

- Derudover er bevillingsreglerne præciseret, så det klart fremgår, hvilke områder der skal budgetlægges samt, hvilke retningslinjer der gælder specifikt for hvert af de tre områder.
- Det fremgår af cirkulæret for budgetopfølgning, at der vil være fokus på forvaltningernes opfølgning og forklaringer på finansposter.

Herudover har Økonomiforvaltningen afholdt kurser for forvaltningerne vedrørende finansposterne.

Nævnte tiltag vil dog først blive endeligt implementeret til brug for budgetopfølgningerne og regnskabsaflæggelsen for 2014.

Revisionens observationer for 2013 har ikke haft en sådan karakter, at der har været grundlag for nye revisionsbemærkninger, men en bemærkning for 2012 er videreført.

Forvaltningens tiltag

Økonomiforvaltningen vil fortsat have fokus på forbedring af styringen på området. Da regelgrundlaget er opdateret, vil der ud over fortsættelsen af informationsaktiviteterne være øget fokus på controlling af udvalgenes budgetter, budgetopfølgninger og regnskaber. I dette arbejde vil der blive lagt endnu mere vægt på realistiske prognoser i forhold til det forventede regnskab med forpligtende krav om kompenserende handlinger eller tilpasninger af budgetterne, hvis der forventes afvigelser. Forvaltningen vil drøfte regelgrundlaget og den øgede controllingindsats i Budget- og Regnskabskredsen.